

09.10.2026

SİRKÜLER (2026'71)

Konu: TCMB Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerin Türk Lirasına Dönüşüm Desteğine İlişkin Uygulama Esasları,

01 Ağustos 2026 tarihli ve 33327 sayılı Resmî Gazete’de Türkiye Cumhuriyet Bankası tarafından yayımlanan “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11)” ile döviz dönüşüm desteği uygulamasında, TCMB tarafından 01.10.2026 tarihinden itibaren belirlenecek yeni kıstaslara göre yurtdışı kaynaklı dövizlerin satışında uygulanacak usul ve esasların belirleneceği açıklanmış idi. Bu hususla ilgili olarak değişiklikler yapılmış ve söz konusu açıklamalar TCMB sitesinde yer alan “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Uygulama Tebliğine İlişkin Uygulama Talimatı” yer almakta olup, 01.10.2026 tarihinden itibaren talimatta belirlenen usul ve esaslar gözetilerek uygulama yapılacaktır.

Uygulama talimatından belirlenen ve özet olarak aşağıdaki hususlara uyulması gerekmektedir.

Talimatta 01.10.2026 tarihinden itibaren döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılarak, yerine destekten yararlanmak için döviz pozisyonu esası ile döviz satış tutarında azami sınır getirilmiştir.

Uygulama Talimatıyla belirlenen başlıca hususlar şöyledir:

Döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilmek için firmaların, döviz pozisyonu oranının %10’u aşmaması gerekecektir.

Döviz pozisyonu oranı, hazır döviz varlıkları toplamının net satış hasılatı ile aktif toplamından büyük olana bölünmesi suretiyle hesaplanacaktır.

Döviz Pozisyonu Bildirim Formu SMMM veya YMM tarafından hazırlanıp onaylanacak ve belge tarihinden itibaren 15 gün geçerli olacaktır.

Firmaların destek kapsamında TCMB’ye satabilecekleri döviz tutarı, firma kârlılığı ve 12 aylık işgücü maliyetinin toplamı esas alınarak hesaplanacak tutar firma satış limiti olacak ve döviz satış tutarı, bu azami tutar ile sınırlandırılma getirilmiştir. Döviz satış limiti aşağıdaki şekilde hesaplanması gerekmektedir.

Döviz satış limiti = Firma kârlılığı + 12 aylık işgücü maliyeti toplamı ile hesaplanacaktır.

Döviz satış limiti hesaplaması Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere 6 şar aylık dönemi kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekiyor. Döviz satış limitinin düzenlenmesinde vergi mevzuatına göre bulunan tutarlar esas alınarak düzenlenecektir.

Buna göre firmaların bir limit kullanım dönemi içerisinde TCMB’ye satabilecekleri toplam azami döviz tutarının Türk lirası karşılığı, ilgili döneme ait firma satış limitini aşamayacaktır.

Firma kârlılığının belirlenmesinde, firmalarca Gelir İdaresi Başkanlığına beyan edilen faaliyet kârı tutarı esas alınacaktır.

İşgücü maliyeti ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ibraz edilen ve firmaların sigorta primi hesaplamalarına esas teşkil eden maaş/ücret ödemeleri ile çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik primi tutarları toplamından oluşacaktır.

Firmaların bir takvim yılı içinde yararlanabilecekleri azami döviz dönüşüm desteği 100 milyon TL olarak belirlenmiştir. 01 Ekim 2026 ila 31 Aralık 2026 tarihleri arasında uygulanacak azami destek tutarı (100.000.000.- TL x 0.25) 25.000.000.- TL'yi aşmayacaktır.

Aracı bankaların, firmalardan tahsil edebilecekleri komisyon, ödenen döviz dönüşüm desteğinin azami %1'i olarak belirlenmiştir.

Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım halinde destek ve TCMB kaynaklı kredilere ilişkin kısıtlama süresi ilk tespitte 1 yıl, sonraki tespitlerde 3 yıl olarak belirlenmiştir.

Döviz dönüşüm desteğinin kapsamında ABD Doları, Euro ile İngiliz Sterlini olan dövizlerin TCMB satışında döviz dönüşüm desteğinden yararlanılabilir. Bunun haricindeki diğer dövizlerin satışında döviz desteği uygulanmamaktadır.

Uygulama Talimatında “yurt dışı kaynaklı döviz tanımı;

Döviz cinsi mal ve hizmet ihracat gelirlerini,

Yabancılar yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere yurt dışında yerleşiklerden elde edilen döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinden yurda getirilen dövizleri, Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yalnızca yurt dışına yaptıkları satışlardan elde ettikleri döviz gelirlerinin,

Satışlarından döviz desteğinden yararlanabilecekleri yönünde açıklama yer almaktadır.

Tüm kıymetli madenlerin ihracından kaynaklanan dövizlerin TCMB satışlarında döviz dönüşüm desteği uygulanmayacaktır.

Aracı bankalarca TCMB'ye satılabilecek döviz cinsleri ABD doları, Euro ve İngiliz sterlinidir. TCMB tarafından alım satımına konu olan diğer döviz cinsleri üzerinden gerçekleştirilen işlemlerde ise ilgili tutarlar aracı banka tarafından bu üç döviz cinsinden birine dönüştürülerek TCMB'ye satılacaktır.

Uygulama talimatında döviz Pozisyonu Oranı %10 olarak belirlenmiş olup bu oranı aşan firmalar, döviz satış desteğinden yararlanamayacaklardır.

TCMB uygulama talimatında döviz pozisyonu hesaplama formülü aşağıdadır.

Döviz Pozisyonu Oranı:

1.1. Kasa + 1.2. Alınan Çekler + 1.3. Bankalar — 1.4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri + 1.5. Diğer Hazır Değerler + 1.6. Menkul Kıymetler + 1.8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar/Aktif veya Net Satış Hasılatından Büyük Olan Tutar dikkate alınarak hesaplanacaktır. Döviz pozisyonu bildirim formu, SMMM veya YMM tarafından onayından sonra firma yetkilileri tarafından da onaylanarak aracı bankaya tevdi edilmesi gerekmektedir. Formu onaylayan SMMM/YMM nin bağlı olduğu odadan alacağı faaliyet belgesi eklenmesi gerekmektedir. YMM/SMMM için ibraz edilen faaliyet belgeleri 3 aylık süre için geçerli olacak, bu süre zarfında aynı meslek mensubu tarafından onaylanan döviz pozisyonu bildiriminde bu form için de geçerli olacaktır.

Taraflarca onaylanan döviz pozisyonu formu, aracı bankaya ıslak imzalı veya elektronik imzalı olarak ibraz edilebilecektir.

Döviz Pozisyonu Bildirim Formu, belge tarihinden itibaren 15 gün süreyle geçerli olacak ve bu süre içinde aynı form kapsamında birden fazla işlem yapılabilir. Formun onayından 15 gün sonra yapılacak döviz satışlarında döviz pozisyonu formu yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Uygulama Talimatında limit kullanım dönemi “takvim yılı” olarak tanımlanmış olup, bir limit kullanım döneminde kullanılmayan firma satış limiti izleyen limit kullanım dönemine devredilmeyecektir.

Firmanın ilgili dönemde zarar etmesi halinde, katma değer tutarının hesaplanmasında sadece işgücü maliyeti esas alınacaktır.

Firma kârlılığının belirlenmesinde, firmalarca Gelir İdaresi Başkanlığına beyan edilen faaliyet kârı tutarı esas alınacaktır.

İşgücü maliyeti ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ibraz edilen ve firmaların sigorta primi hesaplamalarına esas teşkil eden maaş/ücret ödemeleri ile çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik primi tutarları toplamından oluşacaktır.

Peşin İhracat Bedellerinde Destek Uygulamasında, İhracat Genelgesi kapsamında peşin ihracat bedeli olarak getirilen dövizlerin TCMB’ye satışı sırasında, gümrük beyannamesi bilgisi bildirilmeden önce talep formu ile döviz dönüşüm desteği talebinde bulunulabilir.

Bu durumda döviz satışını takip eden 6 ay içerisinde, en az TCMB’ye satılan döviz tutarında ve ödeme şekli “Peşin Ödeme” yazılı olan gümrük beyannamesi bilgisi ile Döviz Pozisyonu Bildirim Formunun aracı bankaya bildirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamdaki döviz dönüşüm desteği tutarı, söz konusu gümrük beyannamesi bilgisi ile Döviz Pozisyonu Bildirim Formunun aracı bankaya ibrazı sonrasında ödenecektir.

Aracılı İhracatta Tedarikçi/İmalatçı Firmalara Destek Ödenmesine İlişkin Esaslar Belirlenmiştir.

1 Ağustos 2026 tarihli Tebliğ değişikliğiyle aracılı ihracat uygulamasının kapsamına Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin yanı sıra Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ve diğer aracı ihracatçılar da dahil edilmişti.

Uygulama Talimatına göre, aracı ihracatçı tarafından yurda getirilen peşin ihracat bedeli olmayan dövizlerin aracı ihracatçılara ürün tedarik/imal eden firmalar adına satışı;

Aracı ihracatçı ve tedarikçi/imalatçı firmaların talimattaki Ek: E’de yer alan Aracılı İhracat Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyannameyi,

Aracı ihracatçı ile tedarikçi/imalatçı firma arasında yapılmış aracılı ihracat sözleşmesini,

Tedarikçi/imalatçı firma unvanının kayıtlı olduğu ilgili Gümrük Beyannamelerini ve bu beyannameler kapsamındaki tedarike/imalata ilişkin ihraç kayıtlı mal faturalarını aracı bankaya ibraz etmeleri halinde yapılabilir.

Bu durumda Uygulama Talimatı bakımından döviz satışının tedarikçi/imalatçı firma tarafından yapıldığı kabul edilecek ve döviz dönüşüm desteği aracı banka tarafından doğrudan tedarikçi/imalatçı firmanın hesabına aktarılacaktır.

Uygulama Talimatına göre;

Döviz kazandırıcı hizmet gelirleri bakımından ilgili dövizlerin kesin fatura tarihinden itibaren 180 gün içerisinde TCMB’ye satılması halinde destekten yararlanılabilecektir.

Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışlarda, ilgili dövizlerin Serbest Bölge İşlem Formuna göre yurt dışına gönderilmek üzere serbest bölgeden çıkış yapıldığına ilişkin ilgili idarenin onayladığı tarihten itibaren 180 gün içerisinde TCMB'ye satılması gerekmektedir.

Firmalar Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi (ETGB) ile de döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilecektir. ETGB sunulan hallerde, firmalardan üç ay boyunca tek bir banka aracılığıyla ETGB'li işlem gerçekleştireceğine ilişkin Ek: D'de yer alan beyanname alınacaktır.

Döviz kazandırıcı hizmetlere aracılık eden firmalar, sadece verdikleri aracılık hizmetlerinden hak ettikleri dövizleri satarak döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilecektir.

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinde, döviz dönüşüm desteğine esas döviz satış tutarının hesabında ihracat bedelinden bedelsiz ithalat tutarı düşülerek bulunan tutar esas alınacaktır. Bedelsiz ithalat tutarının ihracat bedeline eşit veya ihracat bedelinden fazla olması halinde destek ödenmeyecektir.

İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatının Ek-4 üncü maddelerine göre kredi kullanan firmalara kredi vadesi boyunca döviz dönüşüm desteği sağlanmayacaktır.

Aracı Bankaların Alabileceği Komisyon %1 ile Sınırlandırılmıştır. Uygulama Talimatıyla, aracı bankaların firmalara ödenen döviz dönüşüm desteği tutarının azami %1'i oranında komisyon tahsil edebileceği belirlenmiştir.

Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanıma ilişkin süreler uygulama talimatının 8 inci maddesinde belirlenmiştir.

Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödendiği tarihten itibaren ise söz konusu talepler; İlk tespitte 1 yıl, Sonraki tespitlerde 3 yıl boyunca kabul edilmeyecektir.

Bununla birlikte, firmaların söz konusu tespitler kapsamında faydalandığı toplam döviz dönüşüm desteği tutarının 100.000 TL'yi aşmadığı durumlarda, Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödenmesi şartıyla belirtilen süre kısıtları uygulanmayacaktır.

İhracatın firmanın kastı veya kusuru olmaksızın iptal olması halinde dahi, iptal olan ihracat bedeli üzerinden hesaplanan döviz dönüşüm desteği tutarının TCMB'ye iade edileceği düzenlenmiştir.

01.10.2026 tarihinden önce TCMB döviz desteği kapsamında teşvikli döviz satanları,

Yeni Uygulama Talimatı 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İlgili Uygulama Talimatına TCMB aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/168305d8-bbec-4d3e-86f7-453addf344ac/Yeni+Yurt+D%C4%B1%C5%9F%C4%B1+Kaynakl%C4%B1+D%C3%B6viz+Deste+k+UT_01.10.2026.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-168305d8-bbec-4d3e-86f7-453addf344ac-q3CtVPk

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim

Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.



a member of Premier International Associates

Meşrutiyet Caddesi No:92 Daire Apt. Kat:4 Daire:9 34430 Beyoğlu - İSTANBUL – TÜRKİYE
Tel: +90 (212) 293 04 06 (3 hat) Fax: +90 (212) 293 20 79 E-mail: turkerler@turkerler.com.tr

